

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

16. 01. 2004
ad 12. 11. 2003
01015:00/2003
daro

Lausuntopyyntönne OM 12/41/2003 (2.12.2003)

EUROOPPAYHTIÖLAKI-TYÖRYHMÄN MIETINTÖ

Oikeusministeriö on pyytänyt KHT-yhdistykseltä lausuntoa eurooppayhtiölaki-työryhmän mietinnöstä. Lausuntonaan KHT-yhdistys - Föreningen CGR ry esittää seuraavaa:

Työryhmä ehdottaa, että säädetään eurooppayhtiölaki. Ehdotuksen mukaan Suomeen rekisteröitävään eurooppayhtiöön ja sen perustamiseen osallistuvaan suomalaiseen osakeyhtiöön sovelletaan neuvoston asetusta ja sitä täydentävää eurooppayhtiölakia sekä julkisia osakeyhtiöitä koskevia osakeyhtiölain ja muun lain säännöksiä.

Eurooppayhtiösäännöstö mahdollistaa kotipaikan siirtämisen Suomeen tai Suomesta toiseen valtioon. Se mahdollistaa myös suomalaisen yhtiön sulautumisen toiseen valtioon rekisteröitävään yhtiöön. Asetus ja säädettävä laki lisää todennäköisesti siten osaltaan Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden välistä kilpailua yrityksistä.

KHT-yhdistys yhtyy mietinnön peruslinjausten osalta esitettyyn: yhdenmukaisuus ja selkeys ovat hyviä tavoitteita ja osakkaiden ja velkojien suojaan tulee kiinnittää huomiota erityisesti, jos ja kun eurooppayhtiön kotipaikka siirretään tai voidaan myöhemmin siirtää toiseen jäsenvaltioon.

KHT-yhdistys haluaa lisäksi kiinnittää huomiota tällaiseen kansainvälisesti toimivan ja liikkuvan yrityksen valvontamahdollisuuksiin erityisesti, koska viime aikoina juuri kansainvälistä toimintaa harjoittavien yhtiöiden valvonnan puutteet ja epäkohdat ovat olleet näkyvästi esillä. Keskitymme erityisesti tilintarkastukseen.

KHT-yhdistys näkee ehdotuksessa piirteitä, jotka eivät välttämättä edistä hyvää hallintotapaa ja valvontaa.

Eurooppayhtiön johdosta, valvonnasta ja hallinnosta vastaavat toimeenpiteet määräytyvät asetuksen perusteella. Tietyissä poikkeustapauksissa ja tilanteissa myös muita toimeenpiteitä voidaan asettaa johdon, valvonnan ja hallinnon alueella:

- a) asetuksessa säädetään, että mitä tulee tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseen ja julkistamiseen sekä tilintarkastukseen sovelletaan julkisen osakeyhtiön säännöksiä,

- b) poikkeuksista säädetään myös selvitystilaa ja vastaavien tilanteiden varalta. Näissä tilanteissa johdon, valvonnan ja hallinnon toimivalta voidaan osittain jakaa muillekin toimielimille. Käsityksemme mukaan voi siten esimerkiksi tilintarkastajan valinta, kotipaikan julkisten osakeyhtiöiden säännöksistä riippuen, tapahtua meillä totutusta poiketen vakkapa eurooppayhtiön tilintarkastusvaliokunnan tai sen hallituksen toimesta.

Mahdollista ja jopa todennäköistä on myös, että kotivaltion julkisen osakeyhtiön tilintarkastajan kelpoisuuteen liittyvät säännökset ovat sellaisia, ettei muun maan kuin kotivaltion tilintarkastajaa käytännössä voida tilintarkastajan tehtävään valita.

Eurooppayhtiössä toimielinten jäsenten ja tilintarkastajien vastuu määräytyisivät kotivaltion julkisen osakeyhtiölain säännösten perusteella. Tämä voi käsityksemme mukaan tarkoittaa mm. sitä, että esimerkiksi saksalaisen julkisen osakeyhtiön tilintarkastajan yhtiöoikeudellinen vastuurajoitussäännöstö voisi tulla ajankohtaiseksi Saksassa kotipaikkaa pitävän eurooppayhtiön suomalaisen sivuliikkeen mahdollisessa tilintarkastuksessa.

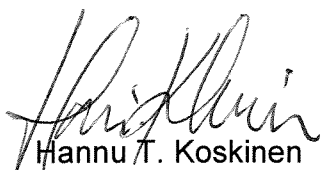
Kun toiminta, joka ennen on tapahtunut suomalaisen yhtiön puitteissa muuttuu muualla rekisteröidyn eurooppayhtiön sivuliikkeeksi, tämä merkittäisiin ehdotuksen mukaan kaupparekisteriin vastaavalla tavalla kuin suomalainen julkinen osakeyhtiö ja ulkomaisen elinkeinoharjoittajan sivuliike Suomessa.

Eurooppayhtiön suomalaisen sivuliikkeen toiminnan osalta ei ehdoteta vaadittavan lakisääteistä tilintarkastuskertomusta, vaikka toiminnasta aikaisemmin olisi sellainen annettu. Tilanne on siten sama EU:ssa olevan elinkeinoharjoittajan sivuliikkeen osalta, jossa ei myöskään edellytetä lakisääteistä tilintarkastuskertomusta.

Toivomme, että myös sijoittajien odotukset kirjanpidon luotettavuudesta ja valvonnan riittävydestä otettaisiin huomioon ainakin merkittävien sivuliikkeiden toiminnan osalta. Tilintarkastukseen liittyen tämä voisi tapahtua esimerkiksi edellyttämällä riittävää tilintarkastuspanosta sivuliikkeen/toimintamaan kieltä hallitsevien ja sen olosuhteita tuntevien tilintarkastajien toimesta.

Helsingissä 16. tammikuuta 2004

KHT-YHDISTYS – FÖRENINGEN CGR RY

Hannu T. Koskinen
varapuheenjohtaja

Sähköpostiosoitteemme, johon voi lähettää tietoja ehdotuksen jatkovalmistelusta on riitta.antikainen@kht.fi